

Sahibi / Owner

SBÜ Gaziosmanpaşa EAH

Baş Editör / Editor-in-Chief

Seda GEYLANİ GÜLEÇ

SBÜ Gaziosmanpaşa EAH, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, İstanbul, Türkiye
sedagulec73@yahoo.com

Editörler / Editors

Çağlar ŞİMŞEK

Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Hasta Hakları Birimi, İstanbul, Türkiye
erkhems@hotmail.com

Uzm. Hem. Ebru POLATTİMUR

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Sağlık Bakım
Hizmetleri Müdürlüğü, İstanbul, Türkiye
ebru.plttmr@gmail.com

Hatice ORMAN

Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Kalite Yönetim Birimi, İstanbul, Türkiye
haticeorman@gmail.com

Sevda MADEN

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Sağlık Bakım
Hizmetleri Müdürlüğü, İstanbul, Türkiye
sevmaden@gmail.com

Sevgi DEMİRAY

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Sağlık Bakım
Hizmetleri Müdürlüğü, İstanbul, Türkiye
sevgi-demiray@hotmail.com

Hukuk Danışmanları / Legal Adviser

Av. Şükran KELEŞ YURTTAŞ
Av. İbrahim Halil AĞLAMIŞ

Yönetim Yeri / Administrative Office

SBÜ Gaziosmanpaşa EAH
Tel: 0212 945 30 00

Dil Editörleri / Language Editors

Gürkan KAZANCI
Ümit ÖZKAN

Dizgi-Grafik / Graphics

Arzu Deniz ÖLMEZ
Ayfer ERYEŞİL

Yayın Koordinatörü / Publication Coordinator

Hira Gizem FİDAN

Yayın Türü: Yerel Süreli

Yayınevi / Publisher

LOGOS YAYINCILIK TİC. A.Ş.
Yıldız Posta Cad. Sinan Apt. No. 36 D. 66/67
34349 Gayrettepe-İstanbul

Tel : (0212) 288 05 41
Faks : (0212) 211 61 85
E-mail : logos@logos.com.tr
web : www.logosyayincilik.com

Jaren

HEMŞİRELİK AKADEMİK ARAŞTIRMA DERGİSİ JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH IN NURSING

Ağustos / August 2020

Cilt /Volume 6

Sayı / Number 2

JAREN Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin resmi yayın organıdır.

Dergi dört ayda bir yılda 3 sayı (Nisan, Ağustos, Aralık) olarak yayımlanan açık erişim, ücretsiz, bağımsız ve önyargısız çift kör hakemlik prosedürlerine bağlı olarak yayın yapan bir dergidir. Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.

EBSCO, TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin ve Türk Atıf Dizini tarafından indekslenmektedir.

JAREN is an official scientific journal of GOP Training and Research Hospital

It is published 3 times in a year (April, August, December).

JAREN is an open access, free, independent and unbiased; based on double-blinded arbitration procedures. It is published in Turkish and English

indexed in EBSCO, ULAKBİM TR Dizin and Turkey Citation Index

©Her hakkı saklıdır. Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlarda dahil olmak üzere kullanma ve çoğaltılma hakları JAREN'e aittir. Yazılı ön izin olmaksızın materyallerin tamamının ya da bir bölümünün çoğaltılması yasaktır. Dergi Basım Meslek İlkeleri'ne uymaktadır.

©All rights are reserved. Rights to the use and reproduction, including in the electronic media, of all communications, papers, photographs and illustrations appearing in this journal belong to JAREN. Reproduction without prior written permission of part or all of any material is forbidden. The journal complies with the Professional Principles of the Press.

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Rengin ACAROĞLU

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul,
Türkiye

Prof. Dr. Gökhan Tolga ADAŞ

SBÜ Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Semiha AKIN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Hülya ARSLANTAŞ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları, Aydın, Türkiye

Prof. Dr. Türkinaz AŞTI

Bezmialem Vakıf Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Nefise BAHÇECİK

Sebahattin Zaim Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. İkbâl ÇAVDAR

İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul,
Türkiye

Prof. Dr. Ayşe ÇİL AKINCI

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Nurdan DEMİRCİ

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Şule ECEVİT ALPAR

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Fatma ETİ ASLAN

Bahçeşehir Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Kaan GİDEROĞLU

Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Başhekimliği, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Hakan GÜVEN

Kamu Hastaneler Başkanlığı, Başkan,
İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Nevin KANAN

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul,
Türkiye

Prof. Dr. Ükke KARABACAK

Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Hatice KAYA

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul,
Türkiye

Prof. Dr. Nurten KAYA

İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Ebelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Süreyya KARAÖZ

İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İstanbul,
Türkiye

Prof. Dr. Ayla KEÇECİ

Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Hemşirelik Bölümü, Düzce, Türkiye

Prof. Dr. Barış NUHOĞLU

Yeni Yüzyıl Üniversitesi GOP Hastanesi,
İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Ayşe OKANLI

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Ayfer ÖZBAŞ

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul,
Türkiye

Prof. Dr. Ufuk ÖZKAYA

Memorial Bahçelievler Hastanesi, Ortopedi
ve Travmatoloji Kliniği, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Savaş ÖZTÜRK

SBÜ Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Nefroloji Kliniği, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Fatma Deniz SAYINER

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü,
Eskişehir, Türkiye

Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hemşirelik
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Leman ŞENTURAN

Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Aytolan YILDIRIM

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul,
Türkiye

Doç. Dr. Filiz ADANA

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Aydın, Türkiye

Doç. Dr. Neriman AKANSEL

Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Bursa, Türkiye

Doç. Dr. Mehmet Taşkın EGİCİ

SBÜ Haydarpaşa Numune Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Saniye Ayla ALBAYRAK

Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Çorum, Türkiye

Doç. Dr. Ayfer AYDIN

Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. M. B. Can BALCI

Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Üroloji Kliniği, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Hakan BAŞAR

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma
Hastanesi Başhekimliği, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Ayfer BAYINDIR ÇEVİK

Recep Tayyip Erdoğan Fakültesi,
Sağlık Yüksekokulu,
Rize, Türkiye

Doç. Dr. Güven BEKTEMÜR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
Hamidiye Tıp Fakültesi, Dekan Yardımcısı,
İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN

Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Çorum, Türkiye

Doç. Dr. Funda BÜYÜKYILMAZ

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Ömer Necati DEVELİOĞLU

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Kulak Burun Boğaz Kliniği,
İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Aysel GÜRKAN

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Güliz ONAT

Konya Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Yüksekokulu, Ebelik Bölümü,
Konya, Türkiye

Doç. Dr. Hafize ÖZTÜRK CAN

Ege Üniversitesi, İzmir Atatürk Sağlık
Yüksekokulu, Ebelik Bölümü, İzmir, Türkiye

Doç. Dr. Sevim ULUPINAR

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Gül ÜNSAL BARLAS

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Hicran YILDIZ

Bursa Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Bursa, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Emine AKÇİN ŞENYUVA

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Hacer ATAMAN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Sebahat ATEŞ

Maltepe Üniversitesi Hemşirelik
Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Nihal BOSTANCI DAŞTAN

Kafkas Üniversitesi Kars Sağlık Yüksekokulu,
Kars, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Serap BULDUK

Düzce Üniversitesi Sağlık Hizmetleri
Meslek Yüksekokulu, Düzce, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Funda CAMUZ GÜMÜŞ

Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık
Yüksekokulu, Diyarbakır, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Fatma COŞAR ÇETİN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Seda ÇAĞLAR

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence
Nightingale Hemşirelik Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Semra ÇİĞRIKÇI KARACA

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Hüsnüye DİNÇ

İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Ebelik Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Işıl IŞIK ANDSOY

Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Enstitüsü, Hemşirelik Bölümü,
Karabük, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Nuray KARAMAN TURAN

İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Funda KARDAŞ ÖZDEMİR

Kafkas Üniversitesi, Kars Sağlık Yüksekokulu,
Kars, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Besey ÖREN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Ebelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Aysel ÖZDEMİR

Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,
Bursa, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Dilek POTUR

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Sevim PURİSA

Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Cemile SAVCI

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Şenay TOPUZ

Ankara Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi,
Ankara, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Ruşan TUNA

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Hale UYAR HAZAR

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi, Aydın, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Gülzade UYSAL

Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Müge UZUN

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Zonguldak, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan YALÇIN ATAR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Hayat YALIN

Bahçeşehir Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Yazile YAZICI SAYIN

Bezmialem Vakıf Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
İstanbul, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Gülay YILMAZEL

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Çorum, Türkiye

Op. Dr. Okan DEMİRAY

SBÜ Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği,
İstanbul, Türkiye

Uzm. Dr. Hakan YILMAZTÜRK

Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
İç Hastalıkları Kliniği,
İstanbul, Türkiye

Uzm. Dr. Hasan Basri VELİOĞLU

Destek Hizmetleri Başkanlığı, Başkan,
İstanbul, Türkiye

Dr. Nevin UTKUALP

Bursa Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Bursa, Türkiye

Dr. Tülay YILMAZ

İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Ebelik Bölümü,
İstanbul, Türkiye

Gülser ŞERBETÇİ

SBÜ Şişli Hamidiye Etfal Hastanesi,
İstanbul, Türkiye

Yurdanur KARAARSLAN

Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Enfeksiyon Kontrol Hemşireliği,
İstanbul, Türkiye